

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

С.М. Ахъмэтым щытхуцлэу «Адыгэ Республикэм наукэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшху» зыфиIорэр фэгъэшъошэгъэным ехъыллагъ

Гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэ алъэныкъокIэ Адыгэ Республикэм хэхъоныгъэу ышIырэм илахышхо зэрэхилхьэрэм ыкIи IэпIэсэныгъэшхо зыхэлъ специалистхэр къызэригъэхъазырыхэрэм афэшI щытхуцлэу «Адыгэ Республикэм наукэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшху» зыфиIорэр Ахъмэт СултIан Мэджидэ ыкъом — педагогикэ шIэныгъэхэмкIэ докторым, профессорым, апшгъэр профессиональнэ гъэсэныгъэ языгъэгъотыр федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Физическэ культурэмкIэ, спортымкIэ ыкIи туризмэмкIэ Кубанскэ къэралыгъо университетым» иректор фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 12, 2012-рэ илъэс
N 69

Шуагъэ къэзэтышт

проект

Темыр-Кавказ федеральнэ шъолъырым исубъектхэм ыкIи Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ турист кластер ащыгъэпсыгъэным фэгъэхъыгъэ унашъом Урысые Федерацием и Правительствэ ипашъу Владимир Путиныр кIэ-тхагъ. Проектыр щыIэныгъэм щыпхырыщыгъэным пае къэралыгъом къытIупшырэ ахъшэм имызакъоу инвесторхэм амалэу аIэклэхъэри агъэфедэщтых. Федеральнэ шъолъырым хэхъэрэ субъектхэм IофшIэпIэ чIыпIэхэр зерафимыкхуэрэр къыдэ-плъытэмэ, турист кластерым игъэпсын мэхъанэшхо иIэ зэрэ-хьурэр дэгъоу къыбгурэлэ.

Адыгеим къыгъэхъазырыгъэ проектыр зэрэгъэшIэгъоныр, адрэхэм ар къызэрахъшырэр къэралыгъом ипашъэхэм, специалистхэм къаIо. Къушхъэ курортэу «Лэгъо-Накъэ» ишIын мэхъанэшхо зериIэр пчъагъэрэ къыхигъэщыгъ Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТхъакIушынэ Аслъан. Проектыр зырагъэжъагъэм къыщегъэжъагъэу ар гъэцэкIагъэ зэрэхьурэм, гумэкIыгъоу, шыкIагъэу къэуцухэрэм республикэм и Лышхъэу зашегъэгъуазэ. Iофыр нахъ псынклэу зэшIохыгъэ зэрэхъуштым ыналэ тырегъэты.

Турист кластерым игъэпсын фэгъэхъыгъэ унашъоу УФ-м и Правительствоу ышIыгъэм илъэныкъо пстэури гъэцэкIэгъэным пае Адыгеим къытефэрэр экIэ эшIуихыным фэхъазыр. Мы аужырэ илъэххэр пштэмэ, къушхъэ курортхэм ыкIи рекреационнэ комплексхэм яинфраструктурэ сомэ миллион 1,5-рэ республикэм хилхъагъ. Автомобиль гъогухэр ыкIи лъэмыджхэр ашIыгъэх, гъэстыныпхъэ шхъуантIэр, псыр, электричествэр псэупIэхэм арацэллагъ. Курортыр зыцагъэпсышт Мыекъопэ районыр ыпэкIэ зэрэщытыгъэм елытыгъэмэ, джыдэдэм хэхъоныгъэшIухэр зеришIыгъэхэр нафэ мэхъу, ащ шыпсэхуэрэми ар дэгъоу зэхашIагъ. КIэклэу къэпIон хъумэ, цыфхэм ящыIэклэ-псэуIэ нахъышIу шIыгъэнымкIэ мы проектым игъэцэкIэн шуагъэ къытышт.

Къушхъэ-лыжэ курортыр гъэпсыгъэ зыхъукIэ, илъэсым къыкIоцI турист нэгъырэ миллион 2 фэизмэ республикэм зыцагъэпсэфын, ащ дакIоу IофшIэпIэ чIыпIаIэу мин 20 къызэIуахын зэралъэкIыштым мэхъанэшхо иI. Ащ ишIуагъэкIэ экономикэм хэхъоныгъэхэр ышIыштых, бюджетым къыхьэрэ хъакъулахъхэм хэпшыкIэу ахэхъошт.

Проектым игъэцэкIэн дэлэжьэрэ ОАО-у «Темыр Кавказым икурортхэр» зыфиIорэм иллыкIохэм республикэм ипашъэхэр аIокIэх, Iоф зэрэздэшIэшт шыкIэхэр агъэнафэх. Джырэ уахъгэ анахъ лъэныкъо шхъаIэу зыдэлажъэхэрэм ащышых анахъ мэхъанэ зиIэ экономикэ шъолъыркIэ заджэхэрэм игъунапкъэхэр

тэрэзэу гъэунэфыгъэнхэр, инженернэ, транспортнэ ыкIи социальнэ инфраструктурэм яобъектхэр зыфэдэштхэм яплан зэхэгъуцогъэныр, нэмыкIхэри.

Мы мафэхэм УФ-м и Президентэу Дмитрий Медведевыр «Лэгъо-Накъэ» щылагъ, республикэм икъушхъэлъэ чIыпIэ дахэхэм нэIуасэ зафишIыгъ. Нэужым зехицгъэ зэIу-кIэгъум турист кластерэу агъэпсыштым ежэ еплъыкIэу фыриIэм, анахъэу уналэ зытебгъэтын фэе лъэныкъохэм къащыуцугъ. Рахъухъагъэхэр гъэцэкIэгъэнхэм пае УФ-м и Правительствоу пшъэрылх гъэнафагъэхэр фишIыгъэх.

АР-м и Лышхъэу ТхъакIушынэ Аслъан а Iофтхъабзэм хэлажэ ыкIи курортэу «Лэгъо-Накъэ» гъэпсыгъэным пае республикэм ышIагъэм, мылкъу зыпэлухъащт псэуалъэхэм япхыгъэ Iофыгъохэм кIэклэу къатегушылагъ.

ОАО-у «Темыр Кавказым икурортхэм» ипашъэхэм зэралъытэрэмкIэ, 2014 — 2015-рэ илъэххэм якIымэфэ лъэхъан ехъулэу курортэу «Лэгъо-Накъэ» иIофшIэн ригъэжъэн ылтэкIышIт. А уахъгэм ехъулэу псэуалъэу ашIынэу рахъухъагъэхэм япроцент 15-р гъэцэкIагъэ хъушIт, канат гъогухэр, хъакIэххэм ащышхэр зэтырагъэпсыхъащтых.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Сомэ миллион 4,4-рэ къарарагъэтыжыгъ

Суд приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм щыIэм ипашъэхэр зыхэлэжъэгъэхэ зэIу-кIэ бэмшIэу суд приставхэм я Мыекъопэ къэлэ отдел щыкIуагъ. ГъэIорышIапIэм иофициальнэ сайтэу къызэIуахыгъэм зэхэсыгъом хэлэжъагъэхэр нэIуасэ фашIыгъэх, IофшIэнэу агъэцэкIагъэхэу ащ къыхъагъэхэм ащагъэгъозагъэх. Ащ нэмыкIэу цыфхэм ателъ чIыфэхэр къаIыхыжыгъэным пае Iофтхъабзэу зэхашагъэхэм якIэууххэр щызэфэхъысыжыгъэх.

ГъэIорышIапIэм ипашъэхэм къызэрэхагъэщыгъэмкIэ, мазэм къыкIоцI чIыфэ зытелъ нэгъырэ 5254-мэ адэжэ суд приставхэр щыIагъэх, ахэм экIэмкIи сомэ миллион 4-рэ мин 400-рэ къаIахыжыгъэ, Iофыгъо 3193-мэ ахэплъагъэх. Мэхъанэшхо зиIэ Iофтхъабзэу зэхашагъэхэм адакIоу, хабзэ зэрафэхъугъэу, акциеу «Уисабый егупшыс — алиментхэр ет» зыфиIорэр рагъэкIокIы.

Суд приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэIорышIапIэу Адыгеим щыIэм ипашъэришхъэрэ зыгъэцэкIэрэ В. Мигидюк къызэриIуагъэмкIэ, мы Iофтхъабзэм муниципальнэ образованиехэм япашъэхэр, сабийхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи ахэм алъыплъэгъэнымкIэ органхэм яллыкIохэр, цыфхэм IофшIапIэ ягъэгъотыгъэнымкIэ Гупчэм, гурыт еджапIэхэм яIофышIэхэр ыкIи динлэжхэр къыхагъэлэжъэщтых.

КИАРЭ Фатим.

Мыекъуапэ щыкӀоштх

Цыфхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм и Дунэе мафэ фэгъэхъыгъэу «Наши деньги — наши права» зыфиорэ Иофтхъабзэхэр непэ Мыекъуапэ щыкӀоштх.

Мыщ фэгъэхъыгъэу Роспотребнадзорым Адыгэ РеспубликэмкӀэ и ГъэlorышлӀагъэ ипашэ зыхэлэжъэшт

пресс-конференциер непэ сыхъатыр 11.00-м гъэзетэу «Аргументы и Факты» зыфиорэм иредакцияе зычӀэт унэм щыкӀошт.

Нэужым сыхъатыр 14.00-м «Наши деньги — наши права» зычӀэ «Ӏэнэ хураер» Адыгэ Республикэм и ЛъэпкӀэ библиотекэ щызэхашӀэт.

Ащ хэлэжъэштх Роспотребнадзорым АР-мкӀэ и ГъэlorышлӀагъэ испециалистхэр, чӀыфэ зытырэ организацияехэм, чӀыплэ зыгъэlorышлӀажыплэ органхэм ялӀыкӀохэр.

**Роспотребнадзорым
АР-мкӀэ и ГъэlorышлӀагъэ
ипресс-кӀулыкӀу**

ПСАУНЫГЪ

Пчъагъэхэм къаӀуатэ

Пэшорыгъэшъэу зэрэрахъуагъэмкӀэ, 2012-рэ илъэсым къыкӀоцӀ Урысыем щыпсэурэ нэбгырэ мин 358-мэ «высокотехнологичнэ» зыфалорэ медицинэ ӀэпылӀгъу арагъэгъотынэу ары. Ар икӀыгъэ илъэсым ащ фэдэ ӀэпылӀгъу зыгъотыгъэ пчъагъэм нэбгырэ мин 35,5-кӀэ нахъыб. Ахэм яӀэзэгъэным пае федеральнэ бюджетым сомэ миллиард 51,8-рэ къыщыдэлъытагъ.

Урысые Федерацием псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ ыкӀи социальнэ хъахъуагъэмкӀэ и Министерствэ къызэритырэмкӀэ, аужырэ илъэси 6-м къыкӀоцӀ высокотехнологичнэ ме-

дичинэ ӀэпылӀгъум зэкӀэмкӀи пӀуагъэхъагъэм ар ызыныкӀо фэдиз мэхъу. А илъэсхэм къаӀоцӀ мыщ фэдэ медицинэ ӀэпылӀгъу зрагъэгъотыгъэр нэбгырэ миллионрэ мин 385,5-рэ мэхъу.

Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ игъэкӀэжыын (имодернизацияе) къыхеубыгъэ наркологие кӀулыкӀум зегъэушъомбгъугъэныр.

Пчъагъэхэм къызэрагъэлагъэрэмкӀэ, а Иофгъом пӀуагъэхъаным фэшӀ федеральнэ бюджетым сомэ миллион 520-рэ къыхагъэжыынэу ары. Программэм игъэцӀкӀэн регион 22-рэ хагъэлэжъэшт.

ИкӀыгъэ илъэсым а Программэм игъэцӀкӀэн регион 16 хагъэлэжъэ-гъагъ ыкӀи сомэ миллион 288-м ехъу ащ пӀуагъэхъэгъагъ. Мы илъэсым а мылӀкур зрагъэгъэфедэштӀыр регионхэм наркологическэ реабилитационнэ гупчэхэр ащызэхэщэгъэнхэр, бригадэу зэхэтхэм наркологическэ ӀэпылӀгъу зищыкӀагъэхэм арагъэгъотыным къыфӀкӀогъэныр, психосоциальнэ терапиер ыкӀи психосоциальнэ реабилитациер сымаджэхэм яхъылӀгъэныр ары.

Арыш, псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ имодернизацияе лъэныкӀуабэ къыхеубыгъэ ыкӀи зэхъокӀыныгъэшӀлӀухэм якъэкӀуапӀэу хъуным игугъапӀэ шыӀ.

ЖАКӀЭМЫКӀО Аминэт.

КЪЭБАРЫКӀЭХЭР

Чъыгхэр

КЪЫЗЭТЕНАГЪЭХ

КъэкӀыхэрэм я Всесоюзнэ институт и Мыекъопэ опытноэ станцияе ИофышӀэхэм мээсем шыӀэгъэ чъыӀэшхом пхъэшхъэ-мышхъэ чъыгхэм зэрарэу къафихъыгъэр зыфэди-зыр ауплӀэкӀунэу рагъэжъагъ.

Апэрэ уплӀэкӀунхэм къызэрагъэлагъэуагъэмкӀэ, чъыгхэм апкӀыхэм, акухэм, акӀышхэм язытет уигъэрэзэнэу шыт. КъэтӀэ-мыплӀэхэм чъыӀэр къагоуагъ. Чыгур сантиметр 20 икууагъэу ыгъэштыгъ, специалитхэм къызэралорэмкӀэ, ар мыӀэрысэ, къужь, къыпцӀэ, хыръцэ ыкӀи абрикос чъыгхэм алыапсэхэм инэу ягоонкӀэ шынагъоп.

КъэкӀырэ лъэпкӀхэм зыщахъхорэ лъэхъаным, гъэтхакъэм ыкӀэ нэс чъыгхэм язытет зыфэдэ шыпкӀэр къэнэфэнэу станцием ИофышӀэхэм къало.

Туризмэр

Корейцэхэр къыддеӀэштх

Темыр Кавказ федеральнэ округым, Адыгеим ыкӀи Краснодар краим ащагъэпсышт турист кластерым французхэм ямылӀку къызэрэхалхъаштыр хэгъэу пстэуи апэу къалоуагъ. Джы Иофэу рахыжыагъэм хъахъаныгъэ егъэшӀыгъэным пае Корейм шыц инвенторхэми яшӀуагъэ къагъэкӀонэу зэрэфа-ехэр ОАО-у «Темыр Кавказым икурортхэр» зыфиорэм идиректорхэм я Совет итхъаматэу Билэлэ Ахъмэд къыӀуагъ.

Урысые-корейӀэ предприятием шӀэхэу Иоф ышӀэу ригъэжъэшт. Ащ ышӀгъэ рильхъажырэр Урысыем икыблэ лъэныкӀо щашӀышт туркластерым электроэнергиер къешӀлӀэгъэныр ыкӀи щызэбгырыштыгъэныр ары. А Иофым доллар миллиард пӀуагъэхъашт.

КомпаниякӀэу зэхашагъэм и Совет ОАО-у «КСС» итхъаматэхэм ащышӀэу нэбгыри 3, корейскэ компании 2-у къыхэлэжъэштхэми ялӀыкӀохэу нэбгыри 3 хъахъаштых.

ЖКХ-р

Ащэфыгъэп

Мыекъопэ районым ипсэупӀэ-коммунальнэ хызмэт шыц предприятия 2 икӀыгъэ мазэм ыкӀэм ащэнэу зэхъэгъагъэх. Ахэм ахъахъаштыгъэ псыр ыкӀи фабэр къызэрыкӀохэрэ трасэхэр, гъэфэбапӀэхэр (котельнэхэр), администрациер зычӀэт унэр, нэмкӀэ псэуалэхэр.

Конкурснэ гъэlorышлӀагъэу ХъагъундэкӀо Руслан къызэриӀуагъэмкӀэ, предприятиехэр зыщэфын цыф къызэрэхэмыкӀыгъэм къыхэкӀэу агъэнэфэгъэгъэ мафэм ахэр ащэнхэ алъэ-кӀыгъэп. Уасэу къагъэуцугъагъэр сомэ миллион 89-рэ, ащ джы проценти 10 къышагъэ-кӀэныш, гъэтхакъэм ыкӀэм нэс ащэнэу тыраубытагъ. Апэрэм фэдэу щэфакӀо къызэхэ-мыкӀыкӀэ, уасэр джыри процент 20-кӀэ къырагъэӀыхышт. АмышӀшӀухэм, предприятиехэм зиахъэ чӀыфэ тель цыфхэм ямылӀку зрагъотыжынынэу ежъ-ежырэу зрашӀшт уасэр къыхахышт. Ари къадэмыхъумэ, муниципалитетым ратыжышты.

Погодэр

Мафэхэр

зэмышъогъуштых

Гъатхэр къэсыгъ, иапэрэ тхъамафи текӀы-гъах, ау ом изытет зызэрехъокӀыгъэп, синоптикхэм къызэрэтырэмкӀэ, шӀэхэуи зызэблихъуштыт. ЧъыӀэшхо шымыӀэми, мафэ къэс къэсы, чэщырэ къыгъэшттыгъэр мафэрэ къэгъэжъужы.

Ом изытет лъыплӀэхэрэм гъэтхэпэ мазэр фэбэнэу тыкӀагъэуагъэрэп. Гъэрэ зэрэхъуштыгъэм фэмьдэу чъыӀэу шыӀэм чэщырэ къыкӀычыштыт. Адыгеим анахъ зыщыфэ-багъэр 1901-рэ илъэсыр ары, ащыгъум фабэу градус 34-рэ шыӀагъ. Анахъ зыщычъыӀа-гъэхэр 1942-рэ, 1983-рэ илъэхэр ары — чъыӀэр градус 20-м нэсыштыгъ.

Мэзэ реным джыри игъо-игъозэ оси къэсышт, мылхэри къэжъуштых, тыгъэри къыкӀоплӀышт — мээсем тыригъэзэжыштыт. Мазэм ыкӀэм нэс Средиземнэ хым къытекӀырэ фабэр къыднэсышт, къушхъэм тель осыри къэжъунэу ригъэжъэшт.

Ащ нэс псыр зыфыримыкӀурэ къэлэдэсхэми ар икӀоу къалӀэкӀхъажынынэу мэгугъэх.

(Тукорр.).

Автомобилыр сомэ минихкӀэ ыщагъ

Адыгэ Республикэм хэгъэу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ къызэритырэмкӀэ, гъэтхакъэм и 5-м къыщегъэжъагъэу и 11-м нэс республикэм бзэджэшӀэгъэ 88-рэ щызэрахъагъ. Ахэр цыфым ыпкӀынэ-лынэ шъобж хыльгъэхэр тырашагъэхэу 4, хъункӀэн бзэджэшӀагъэу 2, тыгъуагъэхэу 43-рэ, гъэпцӀагъэ зыхэлэ бзэджэшӀэгъэ 15, нэмыхӀхэри. Законыр зы-укъогъэ нэбгырэ 67-рэ правэухъумэкӀо органхэм къаубытыгъ.

БлэкӀыгъэ тхъамафэм Адыгеим игъогухэм хъугъэ-шӀэгъи 3 къате-хъуагъ. Ахэм зы нэбгырэ ахӀкӀо-дагъ, нэбгыри 3-мэ шъобжхэр ате-шагъэхэ хъугъэ. ЕшӀуагъэу рулым кӀэрысхэу водитель 56-рэ ГИБДД-м икӀулыкӀушӀэхэм къаубытыгъ.

Иавтомобилэу кӀутагъэм лъыплӀэнэу Мыекъуапэ щыпсэурэ хъуль-фыгъэу илъэс 38-рэ зыныбжыр иныбджэгъу кӀалэм елӀэугъ. Ар къызэзэгъым, автотранспортыр ыдэжъ къышагъ ыкӀи мэзишым къыкӀоцӀ ишагу дэтгыгъ. Мафэ горэм кӀалэр унэм къызыкӀым автомобилыр дэмытыжъэу къычӀэкӀыгъ, ау ащ къызэрэшӀошӀыгъэр ныбджэгъум ар ыщэжыгъэу ары. Къэбарым ыльапсэ зэригъэшӀэным пае автомобилыр зыем телефонымкӀэ фытеуагъ, ау адрэм къызэриӀуагъэмкӀэ, автотранспортыр ыдэжъ ыфыжыгъэп.

Бэрэ емыгушшысэу автомобилыр зые хъульфыгъэм Мыекъопэ ОВД-м идежурнэ часть зыфигъэзагъ. ПравэухъумэкӀо органхэм зэхашагъэ оперативнэ-лӀыхъон Иофтхъабзэхэм яшӀуа-гъэкӀэ бзэджэшӀагъэр зезыхъагъэр

агъэунэфын алъэкӀыгъ. Ар автомо-билым лъыплӀэнэу къызыфагъэнэгъэ ныбджэгъум янэу къычӀэкӀыгъ.

Илъэс 54-рэ зыныбжэ бзыль-фыгъэр ахъцэ щыкӀэшттыгъ. Ащ къыхэкӀыкӀэ шагу дэт автомоби-лыр гъучӀыр зыщэфыхэрэм сомэ мини 6-кӀэ аришагъ. Бзыльфыгъэр ышӀагъэм еуцолӀэжыгъ, ау машинэр зэхапкӀати, ащэгъахэу къычӀэ-кӀыгъ. Уголовнэ Иоф къызэӀуахыгъ, уплӀэкӀунхэр макӀох.

Полицием икӀулыкӀушӀэхэм уго-ловнэ Иоф горэ зэхафызэ Мыекъопэ районым ит поселкэу Каменномо-стскэм шыц хъульфыгъэр къаубы-тыгъ. Нэужым ащ иунэ къызалы-хъум кӀэп грамм 35-рэ къырахыгъ.

Наркотикхэм япхыгъэ бзэджэшӀа-гъэ зэрихъагъ илъэс пчъагъэрэ хъап-сым дэсыгъэ хъульфыгъэу тикъэлэ шъхъалэ щыпсэурэм. Мыекъуапэ иурам горэм ар къызышагъэуцум, медицинэ шприцым наркотик зы-хэлэ веществоу «эфедрон» зыфиорэр игъэхъуагъэу къыхахыгъ.

Мы ИофитӀум алъэныкӀокӀэ зэхэ-фынхэр макӀох.

Зыр хэкӀодагъ

Адыгеим икӀушхъэхэм туриститӀу ащыкӀодыгъэу алыхъуштыгъэх. Къушхъэу ТхъэчӀышхо къехыгъэ осышхом ахэр чӀиубыта-гъэх. Зы нэбгырэр ежъ-ежырэу къыхэкӀыжыын ыльэкӀи, сотовэ телефо-нымкӀэ МЧС-м икӀулыкӀушӀэхэм къафытеуагъ.

УФ-м и МЧС и ГъэlorышлӀагъэу АР-м шыӀэм икӀу-лыкӀушӀэхэм Краснодар краим къыкӀыгъэ специалит-хэр яӀэпылӀгъэхэу гъэтха-пэм и 11-м, мафэм сыхъа-тыр 4-м адэжъ вертоле-тымкӀэ ар къагъотыжыгъ.

Адыгеим и МЧС ипресс-секретарэу Сергей Серге-евым къызэриӀуагъэмкӀэ, гухэкӀ нахъ мышӀэми, адрэ тури-стыр хэкӀодагъ. Ащ ихъадэ осэу зэ-тырихъагъэм ычӀэгъ къычӀахы-жыгъ. Къэнагъэм ипсауныгъэкӀэ цынагъо иӀэп.

— Ухъазырыныгъэ дэгъу зиӀэ альпинистых тӀури, — къелуатэ Сер-гей Сергеевым, — спортымкӀэ ма-стерых. Ау тэрэзэу зекӀуагъэхэп. Адыгэ лыхъон-кӀэгъэнэжыын отря-дым ахэр екӀуалӀэхэу зышарагъэт-хыгъагъэмэ, биперхэр (зэрыкӀохэрэ лъагъор къегъэлагъэ) къаратыш-тыгъэх, игъом ящыкӀэгъэ ӀэпылӀ-гъури арагъэгъотыштыгъ.

ӀЭШЪЫНЭ Сусан.

АЛЪЭХЪУХ

Судым унашъоу ышӀыгъэр зымыгъэ-цӀкӀэрэ Каримов Растам Абдул ыкӀом Уры-сыем и МВД имежмуниципальнэ отделэу «Кошхъабл» зыфиорэр лъэхъу. Ар 1969-рэ илъэсым мэкъуогъум и 28-м къэхъугъ, Кош-хъэблэ районым ит къутырэу Отраднэм шыщ.

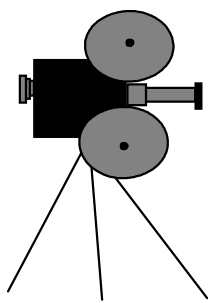
Джаш фэдэу судым унашъоу ышӀыгъэр зымыгъэцӀкӀэрэ Хорошенко Анатолий Ана-толий ыкӀом мы отдел дэдэр лъэхъу. Ар 1973-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 12-м къэ-хъугъ, Кошхъэблэ районым ит селоу Натыр-бые щэпсэу.

Мы нэбгыритӀур зыдэщыӀэхэмкӀэ къэ-бар зыӀэкӀэлэхэр телефон номерхэу 8 (87770) 9-10-05-м е 02-м къытфытеонхэу тьялӀэу.

КЪУАДЖЭМ ИКІЭЛЭ ШУГЪЭХЭР

КИНОМЕХАНИКЭУ

илӕс 40-рә лӕжӕагӕ

Теуцожь районимкӕ къуаджэу Джеджэабылэ шыпсэурэ Хьут Якъубэ зэрэцӕфышӕр, адыгӕгӕ дахэрэ Ідэб шӕагъорэ зэрэцӕлхэр къуымылонэу чылэм имызакъоу, гъунӕгъу къуаджэхэм адӕсхэм, нӕмыкӕ цыфхӕу фӕзыгъӕхӕу зышӕхэрэми зы нӕбгырэ ахӕтынӕп. «Егъашӕм цу шыс ыгъэтӕджыгъӕп» зыфӕлорӕм фӕд. Имые енӕцӕыгъӕп, имылахӕыштагъӕп, ылӕшхытӕлӕкъымылӕжыгъӕ къылӕлӕхӕагъӕп. Цыф гори гуӕу, къин е гушӕагъо иӕу шыгугъӕу ыдӕжӕ Іухӕагъӕу илӕу фимыгъӕцӕкӕу Іуигъӕкӕыжыгъӕп, амалӕу иӕм елӕыгъӕу хӕти Іӕпыӕгъу фӕхӕгъ.

Ащ къыкӕырӕп зигугъу къӕтшырӕ Хьут Якъубэу тызыхӕт гъӕтх мазэм и 13-м зыныбжӕ илӕс 81-рә зэрӕхӕгъӕр хӕзгъӕуныфкӕыгъӕр еджӕгъӕшхоу шытыгъӕхэм е Іӕнӕтӕшхо зилӕзӕ къӕзыхыгъӕхэм ащышыгъӕу. Хъау, къуаджэм ицӕф къызрыкӕлӕхэм ащышӕз къырэкӕ. Іоф ышӕ зӕхъум анахӕ Іӕнӕтӕшхоу иӕагъӕр киномеханик.

Непӕ къызынӕсыгъӕми ыныбжӕ емылӕытыгъӕу Якъубэ псынӕкӕу мӕзекӕ, чан, хъупхӕ, унӕгъо Іофхэм ямызакъоу, игъунӕгъухӕми, иныбджӕгъоу къеуалӕхэрэми Іӕпыӕгъу афӕхъун елӕкӕы, зыщыфаеми Краснодари, Мыекъуапи анӕсы.

Етӕни ар бгъӕшӕгъонӕу зыхъурӕ Хьут Якъубэ янӕятӕхӕр зышӕхытхӕзӕ, зыщыкӕлӕрӕ шымыӕу тхӕзӕ къӕтӕджыгъӕхэм зӕрашымыщыр къызыбугурыӕкӕ ары. Ятӕу Хысӕ ыкуашӕ тесыгъӕу,

ышӕхыашӕ Іӕ къышцифӕу, ыгъашӕу ылыгъыштыгъӕу къышӕжырэп. Пкӕыхӕапӕм фӕдӕу къызӕришӕжырэп (илӕс зышӕшӕл горӕ ыныбжыгъӕ) ятӕ сымаджӕу пӕм зӕрӕцӕлхӕгъӕр, 1935-рә илӕсым идунай зӕрихъожыгъӕр ары. Къиным къиныр къыкӕлӕыкӕлӕзӕ, Якъубэ пӕкӕлӕыгъӕр макӕп. Ишӕхӕгъусӕу Тӕмарӕ сабый быныр, зым нахы адрӕр нахӕ цыкӕу, Якъубэ къылӕхыни, 1982-рә илӕсым пасӕу идунай ыхъожыгъӕ.

«Тхӕамыкӕагъор изакъоу къаӕлорӕп» аӕо цыфхӕм. 2005-рә илӕсым янӕ тхӕамыкӕу Шахидӕ, илӕс 96-рә къӕзыгъӕшӕагъӕу, илӕс заулӕрӕ ышӕхӕ зӕримыхъажышӕу Якъубэ ылыгъыжыгъӕми, идунай ыхъожыгъӕ. Ахэм аӕлӕыкӕуагъ ыпхъоу Люси. Ари унӕгъо дахӕу ышӕагъӕм 2010-рә илӕсым хӕкӕыжы, адрӕ дунаим кӕожыгъӕ.

Алахыталыр къыбгомтымӕ, ащ уримыцӕфмӕ, шӕу уимылӕгъурӕм ащ фӕдиз къин мухыжыр цӕлӕгуае. Хьут Якъубэ Алахӕм ыгу ыгъӕкӕлӕдырӕп, егъӕгугъӕ, шӕум, дӕхӕгъӕм афӕшӕ, щӕгӕлӕ, егъӕлажӕ.

Ащ фӕшыхъат Якъубэ шыӕныгъӕм игъогу къин, гъогу шӕагъоу къыкӕлӕгъӕр. Непӕ къызынӕсыгъӕм илӕфыгъӕхэм, ахэм къаӕлӕхъухъажыхӕрӕм ящылӕкӕлӕ-пӕзӕкӕлӕ кӕгушӕу, ипсауныгъӕкӕлӕ мыузгъӕлӕу, ыгугӕлӕ зыфаем лыӕсӕу, цыфхӕр къызышӕтефӕхӕрӕм ишӕагъӕ аригъӕкӕын ылӕӕкӕу, шӕхӕкӕлӕфӕныгъӕрӕ лытӕны-

гъӕрӕ къыфашӕхӕу Алахӕм щӕгӕлӕ.

Хьут Якъубэ 1931-рә илӕсым игъӕтхӕпӕ мазӕ и 13-м Джеджӕхъаблӕ къышӕхыгъӕ. Ятӕ пасӕу идунай ыхъожы, ышӕнахыжыгъӕу Юнысӕрӕ ежырӕр янӕ тхӕамыкӕм къылӕхӕнӕгъагъӕх. Лӕхӕнӕ къиныгъӕ, гъӕблӕлӕ-гъӕблӕшӕу, гъомылапхӕр, шыгъынхӕр гъотыгуаехӕу шытыгъӕ. Янӕ колхозым къышӕигъахӕрӕ шыӕагъӕп. Ятӕшӕу Ерӕджыби зӕрилӕкӕу къаӕлӕштыгъӕ. Мыхъужыхӕ зӕхъум Шынджые дӕтыгъӕ кӕлӕцӕыкӕу Іыгыпӕми илӕс зытӕшӕ кӕлӕхӕр щарагъӕлӕыгъыгъӕх.

— Заор къежӕнӕм ыпӕкӕ колхозхэм лӕжыгъӕ дӕхӕкӕае къащӕхыжы зӕхъум, кӕлӕцӕыкӕу Іыгыпӕм тӕнӕ тыкычӕищыгъагъӕ, — ӕӕо Якъубэ. — Тӕнӕ тхӕамыкӕм фӕлӕкӕыштыгъӕу къытфимышӕагъӕ шыӕп, мафи чӕщи имыӕу колхозым шыӕжыагъӕ. Зӕо ужым чӕмхӕр кӕшӕагъӕхӕу жьӕштыгъӕх, чылапхӕр Краснодар тамӕкӕ къырахыштыгъӕ, натрыфымрӕ тыгъӕгъӕзӕмрӕ шӕуанӕкӕ апӕлӕштыгъӕ, гъупчӕхӕмкӕ Іуахыжыштыгъӕ. Ащ къыкӕлӕыкӕуагъ гъӕблӕшхори.

— Апӕрӕ классым къышӕыз-деджӕштыгъӕхӕри сшыгъупшӕхӕрӕп, — игукъӕкӕыжхӕм тӕшӕгъӕгуаӕ Якъубэ. — Ахӕр Джармӕкӕо Разыет, Мыгу Марыет, Хьут Мулиӕт. Зӕо ужым еджапӕм идиректорыгъӕр Джарымӕкӕо Нухӕ, завучӕу иӕагъӕх Кӕыкӕлӕ Джӕхъфарӕрӕ Хъахъуанӕкӕо Хъамидӕрӕ. Сӕри сӕнӕ Іӕпыӕгъу сыфӕхъунӕу пасӕу езгъӕжыгъагъӕ. Зыдгъӕпсӕфынӕу еджапӕм тыкызычӕлӕтӕпшыкӕлӕ Лӕащӕкӕо Рӕмзӕнӕрӕ Джармӕкӕо Юсыфрӕ сӕгъусӕхӕу чӕшӕрӕ кӕц бгӕнӕхӕр кумкӕлӕ молотилӕм етӕцӕлӕштыгъӕх. Тыгъужӕ Юнысрӕ сӕрырӕ ку зырызхӕм тарысӕу мафӕрӕ лӕжыгъӕр комбайнхӕм къаӕлӕтшыштыгъӕ, мӕкӕур гугъом кыитшыштыгъӕ. 1953 — 1954-рә илӕсхэм Пӕнӕжыкӕуае сыкӕлӕзӕ почтӕр къӕсхыштыгъӕ.

Джарӕуштыгъӕу къиным кӕтӕзӕ, еджӕнӕм Іофшӕнри дигъа-кӕлӕзӕ шыӕагъӕ, пӕзугӕ Якъубэ. Етӕнӕ я 9-рә классым нӕсыгъӕу Лабинскӕ киномеханикхӕр зӕрӕшчырагъаджӕхӕрӕр зызӕххым ащ кӕуи къышӕеджӕагъӕ. А сӕнӕхъатымкӕлӕ ищытхъу аригъаӕлӕзӕ илӕс 40-рә Іоф шыӕагъӕ. Апӕ мотористӕу Владимир Пялиныр игъусӕу къӕкӕлӕхӕзӕ къуаджӕхӕу Джеджӕхъаблӕ, Къунчыкӕохъаблӕ, Ленинхъаблӕ, Тӕухъаблӕ, къутырӕу Городским кино къащӕагъӕлӕагъӕштыгъӕ.

— А лӕхъаным чылагъо-хэм свети, телевизоры яӕагъӕхӕп, — къӕлӕтӕжы Якъубэ. — Кинор чылӕм къышӕидгъӕлӕзӕнӕу тызыкӕлӕлӕ, къоджӕдӕсхэм ямӕфӕкӕышхуагъӕ, зӕкӕлӕ къӕкӕуалӕштыгъӕ. Нӕужым къуаджӕхэм электрӕнӕргийер ащӕагъӕфӕд зӕхъум, Джеджӕхъаблӕ клубым сӕпхыгъӕу Іоф сшӕагъӕ. Къыздӕлӕжыагъӕхэм ащышых Нӕхӕ Шыхъам, Лӕащӕкӕо Рӕмзӕнӕ, Нӕхӕ Нурбий, Хьут Хызыр. Кассирыгъӕх Хьут Тӕмарӕрӕ Лыбзыу

Самӕтрӕ. Планыр къӕхъоу зӕрӕзгъӕцӕкӕштыгъӕ, тищытхъу зӕрӕзгъӕлӕштыгъӕм апае мотоциклӕ цыкӕлӕмкӕ Краснодар сыкӕлӕзӕ кино дӕгъухӕр къасцӕштыгъӕх.

Шытхъоу Якъубэ фӕуагъӕр макӕп. Ащ ишыхъат илӕс зӕкӕлӕыкӕлӕхэм районым и Шытхъу пхъӕмбгъу исурӕт зӕритыгъӕр, РСФСР-м иминистрӕхэм я Совет кинофикации-емкӕлӕ и Комитет, крайисполкомым, профсоюзхэм ярайком, хӕку ыкӕи райисполкомхэм, КПСС-м ирайком ящытхъу тхыльхӕр, медальхӕу «Ветеран труда», «За доблестный труд в ВОВ 1941 — 1945 гг.» зыфиӕхӕрӕр, Текӕлӕныгъӕр къызыдахыгъӕр илӕс 50, 60, 65-рә зӕхъухэм къыдагъӕкӕыгъӕхӕр къызӕрӕфагъӕшӕшӕагъӕхӕр.

Лӕфыгъӕ хъупхӕхӕр Якъубэ иӕх. Люсе идунай зӕрихъожыгъӕр къӕтӕлӕах, Лизӕ медсестрау Яблоновскӕм, Розӕ пӕцӕрыхъаӕлӕу Краснодар, Щамсӕт кӕлӕгъӕаджӕу Мыекъуапӕ ащӕлажӕх. Зӕкӕлӕми унӕгъо дахӕхӕр ашӕагъӕхӕу дӕгъоу мӕпсӕух. Икӕлӕу Казбек бизнесым пылӕ, Краснодар Іоф шӕшӕ, унӕгъо шӕагъуи иӕ. Чылӕм щӕагъӕшӕагъоу ятӕ дӕжӕ ренӕу зӕкӕлӕри къӕкӕлӕх, ищыкӕагъӕу алӕытӕрӕр къыфӕшӕ, къыфашӕ, ежӕ Якъуби алӕӕлӕсы, ыналӕ атырегъӕты.

Ахэм къаӕлӕхъухъажыгъӕхӕу Хьут Якъубэ къорылӕф ыкӕи пхъорӕлӕф 11 иӕшӕ, игушӕлӕгъошху. Ахэм ащышхӕу Зурыет банкым, Рустам юристӕу Краснодар шылажӕхӕу зӕраублагъӕм рыгушхоу ягугъу къытфешы. «Адыгӕ макъӕми» Якъубэ иныбджӕгъу. Ар къыретхыкӕы, еджӕ, ренӕуи къыфӕтхӕ.

Бӕгъашӕ охъу, Якъуб. Непӕ узытетым фӕдӕу, псауныгъӕ пытӕ уӕлӕу, упсынӕкӕу, учанӕу, узыфаем улӕыӕсын плӕкӕлӕу, уигухӕлхӕр къыбдӕхъухӕзӕ гъӕмин огъашӕ!

НӕХӕЕ Рӕмзӕн.

Сурӕтым итыр: Хьут Якъуб.

ТХЫЛӕЫКӕ

Шыӕнныгъӕр — хъырахъишӕ

АР-м инароднӕ тхакӕу Еутых Аскӕр зӕчый инкӕ Тхӕр къӕтӕагъӕ. Куоу гупшысӕштыгъӕ, чыжӕу плӕзштыгъӕ. 1938-рә илӕсым къышӕгъӕжыагъӕу Урысые Федерацием итхакӕлӕхэм я Союз хӕтыгъӕ. Ытхыхӕрӕр 1934-рә илӕсым къышӕгъӕжыагъӕу хиутыштыгъӕх. Усӕхӕр, поӕмӕхӕр, пьесӕхӕр, рассказхӕр, повестхӕр, романхӕр ытхыгъӕх. Тхыль 20-м нахыбӕ къыдигъӕкӕыгъӕ. Ахэм усӕкӕ, прозаик, драматург Іӕпӕлӕсӕу закъышӕигъӕлӕгъуагъӕ. Еутых Аскӕр зӕдзӕкӕлӕкӕо дӕгъугъ, нӕфӕгъӕ-шыпкъагъӕр къызӕӕкӕырӕ литературнӕ-критическӕ статьяхӕри бӕу иӕх. Еутыхыр Адыгӕ тхыгъӕ литературӕм лӕужышӕу пхырызыштыгъӕ ыкӕи къытезыгъӕнӕгъӕ тхакӕу.

Хӕгъӕгу зӕошхом Аскӕр хӕлӕжыагъӕ, къӕралыгъо наградӕхӕр — орденхӕр, медальхӕр къыфагъӕшӕшӕагъӕх.

Бӕмышӕу Еутых Аскӕр итхылькӕу «Хъырахъишӕ» зыфиӕлорӕр АР-м итхыль тедзӕпӕлӕ къышӕидӕкӕыгъӕ. Мыщ Аскӕр итхыль зӕфӕшӕхъафхэм къадӕхыгъӕ усӕхӕмрӕ поэми 4-рә къыдӕхъагъӕх.

Ахӕр «Зулиф», «Пшӕшӕгъӕ тхӕлапӕ», «Тхъаркӕуишӕ» ыкӕи ипоӕмакӕу «Хъырахъишӕ» зыфиӕлорӕр арых.

Ащ итхылькӕу пӕублӕ гушыӕ фӕзышӕыгъӕр шӕнныгъӕлӕжыгъӕу Шӕшӕ Казбек. Аскӕр ишыӕнныгъӕ ыкӕи итворческӕ гъогу уарызгъӕлӕжыгъӕр гушыӕапӕм «Къушӕхъӕм къыгоммызыгъӕ мыжӕобгъур...» Шӕшӕр зӕреджӕагъӕр.

Мы тхылькӕыр анахӕу къӕзгъӕлӕпӕрӕр Еутыхым иаужырӕ поэтическӕ тхыгъӕхӕр 1941-рә илӕсым къышӕгъӕжыагъӕу къызӕрӕдӕмыкӕыгъӕхӕр, джы ахэм гъогу зӕрагъотыгъӕр ары.

2010-рә илӕсым, тхакӕр къызыхъу-гъӕр илӕс 95-рә зӕхъум, мы тхыльыр республикӕ тхыль тедзӕпӕм иӕофышӕхэм рагъӕхъулӕмӕ ашӕлӕигуагъӕ, ау зӕмыжӕгъӕхӕ пӕрыохъухэм ар зӕтыра-Іӕжӕагъӕ. Амал яӕ зӕрӕхъужыгъӕм тетӕу 2011-рә илӕсым Еутых Аскӕр иусӕхӕр ыкӕи ипоӕмӕхӕр зыдӕт тхыль цыкӕлӕу «Хъырахъишӕ» зыцӕлӕр къыдагъӕкӕыгъӕ.

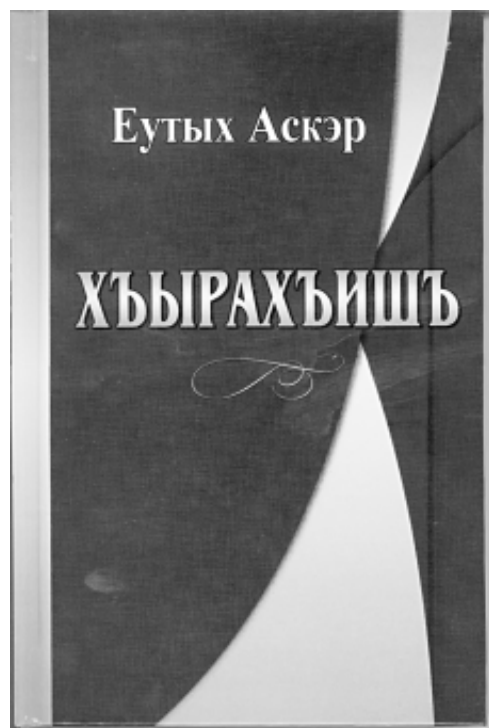
Тхыль тедзӕпӕм иредактор шӕхъаӕу Чӕнышхӕ Молидхъан къызӕрилӕтагъӕм-

кӕлӕ, мы тхыльым игъӕхъазырынкӕлӕ ыкӕи икъыдӕгъӕкӕынкӕлӕ лӕӕшӕу зышӕагъӕ къаӕкӕыгъӕхӕр (а уахътӕм Лӕпкӕ библиотекӕм идиректорыгъӕу) Къат Саудӕт ыкӕи краеведениемкӕлӕ отдӕлым ипащӕу Мыгу Сар. Поӕмӕм ыцӕлӕлӕ тхылькӕлӕм еджагъӕх.

Мыщ фӕдӕ тхыль зӕрагъӕхъазыр-рӕм Аскӕр янӕ къыльфыгъӕ ышӕу Хъа-тикъуае дӕсыр — Еутых Даутӕ щӕагъӕ-гъозагъӕ ыкӕи лӕӕшӕу игопагъӕ шӕхъӕ-кӕлӕфӕ-лӕытӕныгъӕ фашӕызӕ Еутых Аскӕр итворчествӕ зӕрашымыгъупшӕрӕр.

Тхылькӕлӕу «Хъырахъишӕ» (ежӕ къыльгъӕужыныу мыхъугъӕр) шыӕнныгъӕм илӕныкӕуаӕмӕ афӕгъӕзӕгъӕ гупшысӕхӕмкӕлӕ бай — шӕур, цыфы-гъӕр, къӕрарыр — сьд фӕдӕрӕ жы-хъарзи, Іӕягъи римыкӕыкӕыштыгъӕ хъырахъишӕ гъӕпкӕагъӕхӕу къызӕрӕ-нӕштхӕр тхӕкӕлӕшхом тхыльым къыдӕ-хъӕгъӕ тхыгъӕхӕмкӕи поӕмӕу «Хъыра-хъишӕ» зыцӕмкӕи къыушыхъатыгъӕ.

МАМЫРӕКӕо Нуриет.

КЪУАДЖЭМ ИКІЭЛЭ ШУГЪЭХЭР

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

Къыдызыгъэкырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкэ ИофхэмкIэ,
Iэклиб къэралхэм
ащыпсэурэ тилгэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкли къэбар жьу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шхьалэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зыхъуытIэр:
385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

редактор шхьалэм
иагэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэклижъ зы-
хырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиокеутын-
хэмкIэ ыкли зэлъы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темуыр-Кавказ
чыплэ гъэlorы-
шанI, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-
тыхэрэм мыштып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
клижъ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажъэхэр-
рэмрэ яепллыкIэ
зэтемыфэн ылгъэ-
кышт. Гъэзет-
еджэхэм кыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкли къэ-
зытхыгъэхэм
аIэклэдгъэхъа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
3560
Индексхэр
52161
52162
Зак. 670

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу щыт
уахъэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахъэр
Сыхъатыр 18.00

Северскэр, Афыпсып, Налщык...

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Академическэ къэшъокIо ансамблэу «Налмэсым» иконцертхэр Къыблэ шъолъырымрэ Темыр Кавказымрэ ащэкIох. Зичэзыу пчыхъэ-зэхыхъэхэр Краснодар краим икъалэхэм, тилгэпкъэгъухэр нахыбэу зыщыпсэурэм ащызэ-хашэщтых.

Краснодар краим и Северскэ район иадминистрациие ипашэу Джарымэ Адам икIэлэгъум ансамблэу «Налмэсым» къыщышъо-щтыгъ. Аужырэ илгъэхэм ИэнатIэу зыIутым елытыгъэу зэхэщэн Иофыгъомэ апыл. Искусствэм плуныгъэ мэхъанэу иIэм изыкыгъэIэ-тын дэлажэ. Бзылгъыгъэмэ я Ду-нэе мафэ ехъулIэу ансамблэу цIэ-рыIоу «Налмэсыр» ригъэблагъи, концертышхом лэжъаIохэр ригъэплгъыгъэх. Районым щыпсэурэ лэпкэ зэфэшъхъафхэр лэзшэу къызэрэфэрэзэхэр пчыхъэзэхыхэм къыщаIуагъ.

ТэхъутемыкIое районым иадминистрациие ипашэу бэмышIэу хадзыгъэ Шхьэлэхъо АзэмаI игу-

къэкIыкIэ Афыпсып «Налмэсым» къыщытыгъэ концертми цIыфыбэ еплгъыгъ. Ансамблэм ихудожест-веннэ пашэу, Адыгеим ыкли Темыр Осетием янароднэ артистэу Къулэ Мыхъамэт адыгабзэкIэ зэхыхэм къыщыгушъыIагъ. Районым исхэм шлоу щылэр къадэхъунэу афэлгъ-луагъ.

Къэбэртгэе-Бэлкъарым икIэлэ

шхьалэу Налщык профсоюзхэм я Унэу дэтым концерт игъэкIо-тыгъэу щыкIуагъэм зэкъош рес-публикэхэм яартистхэр хэлэжъа-гъэх. «Налмэсым» икъашъохэр агу рихыгъэх, икIэрыкIэу пчэгум къырагъэблэгъэжыгъэ, бэрэ Iэгу къыфитеуагъэх.

Пчыхъэзэхыхэр тилгэпкъэгъу-хэм абзэкIэ зэрашагъ. Концертым

чIэсыгъэхэм щытхъур афалуагъ.

Къулэ Мыхъамэт тызэрэщигъэ-гъозагъэу, Темыр Кавказым ирес-публикэхэм «Налмэсым» концерт-хэр къащытыштых. Мэлылгъэгъум и 9-м Щэрджэскъалэ апэрэ зэхы-хэр щыкIошт, и 12-м Налщык щы-зэхашэшт.

Сурэтым итыр: «Налмэсыр»
къэшъо.

АДЫГЭ ХАСЭМ ИОФЫГЪОХЭР

Тиреспубликэ
иобщественнэ
движениеу
«Адыгэ Хасэм»
итхъаматэу
аужырэ илгъэ-
хэм Иоф зышIэгъэ Хъэпэе Арамбий ежъ ишлоигъоны-
гъэкIэ иIэнатIэ Iулыжыгъ, Адыгэ Хасэм и Совети хэ-
кIыжыгъ.

Тхъаматэр текIыжыгъ

Адыгэ Хасэм игъэцэкIэкIо куп изэхыхъэу джырэблагъэ Мыекъуа-пэ щыкIуагъэм Хъэпэе Арамбий къыщыгушъыIагъ, иепллыкIэхэр шхъэхыгъэу къылотыгъэх. Адыгэ Хасэм и Совет хэкIыжымы, лэпкэ Иофыгъохэм ягъэцэкIэн пшъэрылгъэу зыфишIыжыхэрэм ахелыгъ.

ЯепллыкIэхэр зэхыхэм къыща-луагъэх Хъунэгъо Чэтибэ, Нэгъуцу

Аслъан, Нэхэе Аслъан, Бэгъушъэ Адамэ, ЛIыунэе Руслъан, Къуе-къо Аслъанбий. Бэгъушъэ Адамэ Адыгэ Хасэм итхъаматэ ипшгъэ-рылгъэхэр ыгъэцэкIэнгоу зыкIыны-гъэ ахэлгъэу хадзыгъ. Адыгэ Хасэм и Зэфэс мэкъуогъу мазэм зэхы-щэшт. Хасэм и Совет изэхэсыгъоу мы мафэ благъэхэм яIэщтым Адыгэ Хасэм итхъаматэ щыхадзышт.

ДЗЮДО. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

ХэшыпыкIыгъэ командэм аштагъэхэр

щыкIуагъэм илгъэ 20-м нэс зыныбжэ кIалэхэмрэ пшъа-шъэхэмрэ хэлэжъагъэх. Адыгеим ихэшыпыкIыгъэ ныб-жыкIэ командэ яхэнэрэ чIыплэр къыдихыгъ. Яонтэгъу-гъэ елытыгъэу купэу зы-хэтхэм бэнакIохэм ме-дальхэр къащахыгъэх.

Урысые Феде-
рацием дзю-
домкIэ изэнэ-
къокъоу Анапэ
щыкIуагъэм илгъэ 20-м нэс зыныбжэ кIалэхэмрэ пшъа-шъэхэмрэ хэлэжъагъэх. Адыгеим ихэшыпыкIыгъэ ныб-жыкIэ командэ яхэнэрэ чIыплэр къыдихыгъ. Яонтэгъу-гъэ елытыгъэу купэу зы-хэтхэм бэнакIохэм ме-дальхэр къащахыгъэх.

Кошхъаблэ шапIугъэ Дэхъу Азэ-мат, кг 55-рэ, ящэнэрэ чIыплэр къыфагъэшъошагъ. Иапэрэ трене-рыр Дэхъу Бислъан — ар ят. Джы-дэдэм Иоф дэзышIэрэр тренер ныбжыкIэу Нэпсэу Бислъан. Хъа-курынэ Хъазрэт Шэуджэн районым шагъэсагъ, иапэрэ тренерыр Бэгъэдыр Руслъан. Килограмми 100 къэзыщэчырэмэ ар ябэни, ящэнэ-рэ хъугъэ. Хъ. Хъакурынэм итре-нерхэр БеданэкIохэу Рэмэзанрэ Байзэтрэ. Адыгэ къэралыгъо уни-верситетым физкультурэмрэ дзю-домрэкIэ иинститут Дэхъу АзэмаI-рэ Хъакурынэ Хъазрэтрэ шеджэх.

Къэгъэзэжэ Руслъан, кг 60, ятфэ-нэрэ чIыплэр къыдихыгъ. Джыра-кыые ар къыщыхъугъ, Адыгэ Рес-публикэм изаслуженнэ тренерэу Акъуш Мыхъамодэ ипашэу дзюдом зыфигъасэу ыублэгъагъ. Мы мафэ-хэм итренерыр Нэпсэу Бислъан.

Анна Шимон иухъазырыныгъэ-кIэ типшъашгъэхэм къахэщы. Ки-лограмм 78-м ехъу къэзыщэчырэмэ ар ябэни, ятфэнэрэ чIыплэр къы-

дихыгъ. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Игорь Вержбиц-кэр ипашэу дзюдом ишгъэфхэм за-фегъасэ.

Адыгэ Республикэм изаслужен-нэ тренерэу Бэстэ Сэлымрэ тренер-кIэлэгъаджэу Нэпсэу Бислъанрэ къызэрэтаIуагъэу, Урысыем дзю-домкIэ иныбжыкIэ хэшыпыкIыгъэ командэ аштагъэх Дэхъу АзэмаI, Хъакурынэ Хъазрэт, Къэгъэзэжэ Руслъан, Анна Шимон. Егъэджен зэлукIэгъухэм тибэнакIохэр ахэлэ-жъэщтых. Москва хэкум рагъэ-блэгъагъэхэу Европэм изэнэкъо-къоу бжыхъэм щыIэщтым зыфагъэ-хъазыры.

Анапэ Урысыем изэнэкъокъоу щыкIуагъэм командэ 54-рэ дзю-домкIэ щыбэнагъ. Адыгеим икуп яхэнэрэ чIыплэр къызэрэдиыхыгъэр гъэхъагъэкIэ фэтэлыгъэу. Тиреспу-бликэ спортсменхэм нахыбэкIэ тащыгугъыгъэ, ямедальхэм ахагъэ-хъонэу афэтэлэ.

Сурэтым итхэр: Урысыем дзю-домкIэ иныбжыкIэ хэшыпы-кIыгъэ командэ аштагъэхэу Къэгъэзэжэ Руслъан, Хъакуры-нэ Хъазрэт, Анна Шимон, Дэхъу АзэмаI.

ФУТБОЛ. А. АБРАМОВЫМ И КУБОК

Шэмбэтым падзэжыщт

Мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» илгъэсыбэрэ щешIэгъэ Ана-толий Абрамовым и Кубок къыдэхыгъэным фэгъэхыгъэ шIэжэ зэнэкъокъур аублагъ. Адыгеим икIэлэ шхьалэ истадионэу «Юностым», ЦКЗ-м шагъэпсыгъэ ешланIэм зэлукIэгъухэр ащэкIох.

Кубокым командэ 39-рэ фэба-нэ. Финалым и 1/16-м щызэлукIэ-гъэ купхэм яешIэгъухэр зэраухы-гъэхэр зэтэгъапшэх.

МСПУ — МГГТК — 6:1,
«Улап» — «Олимп» — 5:2,

«Кавказ» — Горняк» — 5:4,
«Нарт» — «Молзавод» — 6:2,
МГТУ-2 — «Беркат» — 5:3, «Ра-
дуга» — «Спортмастер-2» — 4:3,
«Спортмастер» — «Полет» —
10:5, «Квант» — «Медик» —

8:1, УВД — ОФО — 8:1, «Звез-
да» — «Суперстар» — 4:1, «Де-
лотехника» — «Картонтара» —
5:4, «Джокер» — «Аспект» —
7:4.

Краснодар краим, Адыгеим яфутболистхэр, Африкэм кыкIы-гъэхэу тиреспубликэ шеджэхэрэр зэнэкъокъум хэлажъэх. Судья шхьалэу Пэнэшгъу Махъмудэ

зэрилгытэрэмкIэ, тикъуаджэхэм къарыкIыгъэ футбол командэхэм уяплынкIэ гъэшIэгъоных. «Ула-пэм» итренерыу Пэунэжэ АзэмаI къызэрилуагъэу, командэр апэрэ чIыплэхэм афэбэнэшт.

Зичэзыу ешIэгъухэр шэмбэтым ыкли тхъаумафэм ЦКЗ-м щыкIо-щтых. Апэрэ зэлукIэгъур сыхъатыр 10-м аублэшт.

Апэрэ ешIэгъуи 4-р шэмбэтым щыIэшт, ятIонэрэ купым хэтхэр тхъаумафэм зэлукIэщтых.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.